

Världsservicestyrelsen av förtroendemän, bulletin nr 17
World Service Board of Trustees Bulletin #17

Vad är beroendet?

Vid 1988 års världsservicekonferens antogs följande motion: Att begära att WSB som ett projekt antar uppgiften att definiera ”beroendet” som det gäller NA. Den uttalade avsikten var att definiera beroendet som drogberoende och att klargöra om ordet ”droger”, som vi använder det, innefattar koffein, nikotin och socker. Det som följer är en essä som under 1988—89 års konferensår utvecklats av världsservicestyrelsen av förtroendemän för att möta denna begäran.

Uppgiften att definiera beroendet har under historiens gång utmanat läkare, domare, präster, beroende, deras familjer och allmänheten. Det finns lika många potentiella definitioner som det finns grupper med intresse av att definiera beroendet. En del definitioner skulle betona fysiskt beroende, en del psykologiskt beroende, en del skulle fokusera på familjedynamik, en del beteendeproblem och ytterligare andra moral. Listan skulle kunna göras mycket längre och NA skulle kunna komma med sin egen definition och lägga till listan. Lyckligtvis leder oss tradition tio bort från sådana offentliga debatter. Att debattera sådana frågor är helt klart inte NA:s uppgift. Vår uppgift är att föra budskapet om tillfrisknande vidare till den beroende som fortfarande lider.

Ändå är det förvisso viktigt för tillfrisknandeprocessen att vi definierar beroendet för oss själva. Vi erkänner trots allt maktlöshet inför det i vårt första steg. Det erkännandet är den grund på vilken vårt tillfrisknande är byggt. Frågan ”Vad är beroendet?” är således förvisso viktig: gemenskapen har ett ansvar att noggrant beakta den.

Den kan besvaras, åtminstone delvis, och vi ska försöka att göra det här. Men det finns mycket kring denna fråga som vi inte kommer att kunna besvara i konkreta termer. I dessa fall ska vi försöka förklara vår ståndpunkt och ange varför frågan inte lämpar sig för en klar definition.

Denna diskussion kommer inte att innefatta ett upprepande av vår gemenskaps bredaste uppfattning om vad beroendet är. Den kan hämtas ur Basic Text, särskilt i kapitlet ”Vem är en beroende?” I stället ska vi fokusera på några svåra frågor som världsservicestyrelsen av förtroendemän har ombetts att beakta.

Är beroendet en sjukdom?

Detta är på många sätt en av de frågor om beroendet som undflyr ett svar. Det finns en livlig offentlig debatt i frågan om huruvida beroendet är en sjukdom eller ej. Allteftersom vi växer och finner att vi har alltmer offentlig uppmärksamhet, måste vi lära oss att noga väga våra skriftliga uttalanden och inte inta dogmatiska positioner som vi inte har resurser att stödja.

Å andra sidan hävdar vi här definitivt inte att NA-litteratur ska upphöra att hänvisa till beroendet som en sjukdom. Det är vår gemenskaps kollektiva erfarenhet och

uppfattning att beroendet faktiskt är en sjukdom. Vi har ingen orsak att utmana denna uppfattning nu. Den har tjänat oss väl.

Vår erfarenhet av beroendet är denna: när vi accepterar att det är en sjukdom som vi är maktlösa inför, tillhandahåller en sådan kapitulation en grund för tillfrisknande genom de tolv stegen. Antalet NA-medlemmar som lever i frihet från aktivt beroende stöder vår hållning ganska väl.

Även om vi som gemenskap inte är i en position där vi kan hävda vad som är eller inte är en sjukdom i striktaste medicinska betydelse, har vi fullt förtroende för att vår användning av ordet ”sjukdom” är passande när vi beskriver vårt tillstånd. Huruvida det är passande i medicinsk eller metaforisk mening är inte viktigt. Vi överlämnar den debatten till andra. För oss är det bara viktigt att vi inser att vi är maktlösa inför vårt beroende och att vi i Anonyma Narkomaner har redskapen för att behandla det effektivt.

Och det är egentligen nyckelpunkten: professionella inom områden som medicin, religion, psykiatri, juridik och lagövervakande instanser definierar beroendet i termer som passar för de områden de är angelägna om. Det gör vi också. Anonyma Narkomaner definierar beroendet med syftet att tillhandahålla tillfrisknande från det. Vi behandlar beroendet som en sjukdom, därför att det är meningsfullt för oss och det fungerar. Vi har inget behov av att driva frågan längre än så.

Avser ”beroendet” bara drogberoendet? Hur är det med andra slags beroenden?

Det måste klart uttalas att vi med ordet ”beroende” faktiskt menar ”drogberoende”. Vår tredje tradition säger: *”Det enda villkoret för medlemskap är en önskan att sluta använda”*. Helt klart menar vi “. . . en önskan att sluta använda droger”.

Som gemenskap lägger vi stark vikt vid faktumet att vi har bytt våra stegs fokus från någon speciell drog till själva beroendet. Vi har gjort det genom att formulera steg ett ”maktlösa inför vårt beroende” snarare än ”maktlösa inför droger” eller ”maktlösa inför narkotika”. Det står klart för de flesta av oss att varje formulering av steg ett som hade nämnt specifika droger — eller droger över huvud taget för den delen — skulle ha uttryckt principen mycket mindre kraftfullt för vårt syfte än vår nuvarande formulering gör.

Om vi skulle försöka att bredda vårt fokus utöver drogberoendet till att innefatta andra slags beroenden, tror vi att vi allvarligt skulle underminera vår atmosfär av identifikation. Den balans vi strävar efter är subtil. Å ena sidan måste vi förstå vårt första steg tillräckligt väl för att hålla våra delningar på möten fokuserade på beroendesjukdomen, inte på specifika droger. På så sätt är vårt fokus tillräckligt omfattande för att innefatta alla drogberoende. Det är därför vi har försökt att komma överens om termer som adekvat beskriver vår sjukdom och vårt tillfrisknande och ändå inte är drogspecifika. Å andra sidan måste vi hålla vårt fokus tillräckligt specifikt för att tillhandahålla klar identifikation för våra nya medlemmar.

Hur är det med koffein, nikotin och socker?

NA är ett program med total avhållsamhet från alla droger. Vi tillkännager detta klart och otvetydigt på våra möten och genom hela vår litteratur. Vid de flesta av dessa

möten serveras emellertid kaffe och kakor och medlemmar röker cigaretter. Koffein och nikotin används. En del anser att socker är en stämningsförändrande drog. För många representerar detta en gråzon i vårt program. En del betraktar detta som ett slags hyckleri.

För att vara rakt på sak, representerar detta problem förvisso en gråzon. Det kräver återigen av oss att vi höjer oss till en högre nivå i vårt tänkande om vårt program och inte faller tillbaka till alltför enkla svart-vita dogmatiska argument. Det finns inget svart eller vitt här. Om det vore så skulle vi endera säga att koffein, nikotin och socker inte är stämnings- eller sinnesförändrande (ett påstående vi skulle utsättas för hårt tryck att motivera) eller att en del stämnings- eller sinnesförändrande droger är okej att använda för oss. Det är inte acceptabelt för oss att göra något av dessa uttalanden.

Denna fråga utmanar var och en av oss att använda sunt förnuft snarare än att vänta oss det slutgiltiga svaret från världsservicestyrelsen av förtroendemän. Vi har inget enskilt uttalande som är adekvat för att bemöta denna förbryllande fråga, men vi har år av erfarenhet att falla tillbaka på.

Sedan vår tillkomst som gemenskap har många av våra medlemmar rökt cigaretter, druckit kaffe och ätit socker. Av dessa medlemmar tillfrisknar de som arbetar med stegen och följer traditionerna. Detta kan inte sägas om medlemmar som till exempel röker marijuana, dricker alkohol eller missbrukar receptbelagda droger.

Vi riktar oss alltså som gemenskap inte på något sätt mot frågan om våra medlemmars användning av koffein, nikotin eller socker. Vi överlämnar till varje enskild medlem att komma fram till dessa beslut. Vår sjukdom finner många sätt att uttrycka sig på under det pågående tillfrisknandet. Dessa kan identifieras genom att arbeta med stegen, ärligt möta oss själva, fullständigt öppna oss för en sponsor och lita till en högre makt för den styrka vi saknar. Närhelst någonting skapar olycka eller otillfredsställelse i våra liv, ska vi använda de tolv stegen för att bemöta det.

Efterord

Denna essä är avsedd att stimulera medlemmars tänkande och diskussion om beroendets natur. Allteftersom medlemmar vaknar upp andligt och delar med sig till varandra, kommer svaren att vävas in i gemenskapens gemensamma visdom. Precis när vårt tänkande börjar att stelna till dogm, kommer en ny generation att utmana oss och hålla våra perspektiv friska. Klar och enkel sanning står emot sådana prov.

Vi manar NA-medlemmar att bibehålla ett öppet sinne och vara flexibla. Det är viktigt att vända sig till vår litteratur och våra erfarna medlemmar för vägledning, men ytterst har varje medlem rätten att förstå och tillämpa detta program på det sätt som fungerar bäst för dem.